

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 172. — ŠTEV. 172.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 25, 1922. — TOREK, 25. JULIJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

ŽELEZNIČARJI SE ŽE POSVETUJEJO

Železniški uradniki so pričeli s separatnimi napori, da napravijo konec stavki. — Stavkarji sprejeli povabilo na konferenco. — Jewell je dobil več ponudb. Ugotovilo generalnega državnega pravdnika.

Chicago, Ill., 24. julija. — Dočim so vladni uradniki molčali glede stavke železničarjev, iz izjeme objave Ben Hooperja, načelnika železniškega delavskega sveta, da ne bo slednji za enkrat storil nobenega nadaljnjega koraka, se je zanimanje danes obrnilo na posebna mirovna prizadevanja železnice in stavkarjev.

Uradniki Baltimore in Ohio železnice so imeli v Baltimoreju sestanek z zastopniki stavkajočih uslužbencev v delavnicah in kljub izjavljenoj slični naporu se vero-zapadnih železnice tekom preteklega tedna, se je glasilo, da bo dosegla konferenca v Baltimoreju ugodne uspehe.

Če bi se sestanek končal z uravnavo, potem je pričakovati, da bodo tudi druge železnice sledile temu vzgledu. B. M. Jewell, načelnik unije uslužbencev železniških delavnic, ni hotel govoriti o tem sestanku v Baltimoreju, pač pa je preje priznal, da je dobil ponudbe za uravnavo od številnih železnice.

Molk zveznih uradnikov se je razlagalo tako, da hoče pustiti predsednik priložnost za nekaj dni takim kot je, med katerim časom bo preštudiral poročilo delavskega tajnika Davisa ter se še nadalje informiral glede dejstev.

Da pa je predsednik pripravil vpriporiti kako akcijo in sicer kmalu, je razvidno iz njegovih prizadevanj, da dobi v roke dejstva z vseh strani. Konferenca, ki se je vršila v petek med člani senatnega komiteja za meddržavno trgovino ter načelniki iztočnih železnice ter konferenca med načelnikom Hooperjem železniškega sveta, tajnikom Davisonom ter voditelji stavkarjev, je ojačila domnevo, da je bil sklenjen neki definitivni načrt.

Možno akcijo od strani meddržavne trgovske komisije se je videlo v ugotovitvi generalnega pravdnika Daughertyja, da bo izvajala komisija nadzorovalno silo nad železnicami.

Preko nedelje ni prišlo do nikakih večjih izredov, ki bi bili vredni omenitve.

Governor Neff iz Teksasa je objavil, da je pripravljen odpustiti čete na katerokoli mesto, kjer bi bili vlaki ustavljeni vsled nasilja ali nezmožnosti železnice, da dobe potrebno osobe.

Oblasti v Lynndyl, Utah, iščejo neidentificiranega neunijskega

ČEDNE POSLEDICE REORGANIZACIJA V NEMŠKEM CENTRUMU

V New Yorku so smrtni slučajji vsled zavijanja, "žganja" za 89 odstotkov večji.

Ker ne morejo dobiti radi pro-hibicijske postave pristnega, v-žanega žganja, pijejo Newyorčani vse mogoče zmesi in posledice tega je, da se je število smrtnih slučajev radi uživanja te strupene brozge v zadnjih dveh letih povečalo za celih 89 odstotkov. — Soglasno s statistikami, katere je ravnokar završil ter objavil zdravstveni nadzornik Norris. Tekom prvih šestih mesecev tekočega leta je umrlo v New Yorku osemdeset oseb na akutnem alkoholizmu. — se glasi v poročilu Dr. Norris izjavlja, da je to povešanje za sedem in dvajset odstotkov v primeri z isto dobo v preteklem letu ter povešanje za devet in osemdeset odstotkov v primeri z letom 1920.

To velikansko povečanje smrtnih slučajev vsled akutnega alkoholizma se pripisuje izključno le takozvanemu "hoohu". Poročilo dr. Norrisa pravi, da izdelujejo tri četrtine takozvanega "žganja", katerega se zavžije v New Yorku, neuki in neizveščani butlegarji. To pijačo se dela iz vsakovrstnih mešanec in v gotovih slučajih ne obstaja iz drugega kot vode pobarvane z jodovo tinkturo ali jodinom. V drugih vrstah pa je zajti lenaturiran alkohol. Denaturiran alkohol je najbolj nevaren in v neočistnem stanju, v katerem se ga pogosto zavžije, vsebuje množine kreosota, petroleja in drugih primesi, škodljivih človeškemu zdravju.

Soglasno s poročilom dr. Norrisa ni bilo opaziti praktično nobenega zmanjšanja v javni zahtevi po opojnih pijačah. Ljudje pijejo, kar morejo dobiti ter so s tem ustvarili trg za pijačo, katerega morajo zakladati butlegarji. Edinole ena šestina pijače, katero se zavžije v New Yorku, je čista. Med najbolj priljubljenimi nadomestili so špirit ali žitni alkohol, pobarvan z žganim sladkorjem ter denaturiran alkohol, katerega se je deloma očistilo.

Poročilo pravi korajžno, da se prodaja sedaj le zelo malo lesnega alkohola in da se je vsled tega tudi sorazmerno skrbilo število smrtnih slučajev iz tega vzroka.

DOLGI POST STARKE.

Lexington, Ky., 24. julija. — Mrs. Elizabeth Coffey s Humble Mountain je prežvela danes pet in štirideset dan svojega posta. Domneva se, da skuša poraziti rekord Rev. Rice-a iz Powell okruga, ki je umrl pred par dnevi potem ko se je postil devet in šestdeset dni.

Mrs. Coffey ni navedla nobenega vzroka za svoje postenje. Uživala je siratko, a nikake solidne hrane. Pravi, da ne čuti nikakih zlih posledic.

ČITA ROMANE PRED USMRČENJEM.

Ossining, N. Y., 24. julija. — Mladi črnc Luther Boddy, ki bo moral plačati s svojim življenjem smrt dveh policistov, katere je ustrelil, je najbrž sklenil prečitati pred svojo smrtjo toliko knjig kot le moreče. On čita knjigo za knjigo, večinoma romane.

IRSKI REPUBLIKANCI SO SE UMAKNILI V GORE.

Dublin, Irsko, 24. junija. — Čete proste irske države so zavzele Ballyhaunis v grofiji Mayo.

POSREDOVANJE MILICE V PREMOGARSKEM ŠTRAJKU

V bližino Harrisburga, Pa., je dospel oddelek milice ter napravil mir med štrajkarji in oboroženimi kozaki. Kljub temu, da je bilo dosti streljanja, ni bil nihče ranjen.

INOZEMCI NAJ NE BODO DRŽAVLJANI

Kongresnik zahteva, naj se zanika državljanstvo vsem inozemcem. — Šele njih otroci naj ga dobe.

Atlantic City, N. J., 24. julija. Kongresnik George W. Edmonds iz Philadelphije zahteva zanikanje državljanstva vsem priseljencem v prvi generaciji. On hoče, da naj zvezna vlada zanika državljanstvo vsem priseljencem ter ga da šele njih otrokom, ko bodo dosegli starost eno in dvajsetih let. Če bi kaj takega ne bilo mogoče, naj se napravi nepretrgano bivanje v tej deželi skozi eno in dvajset let glavnim pogojem za naturalizacijo.

— Mi najdemo v tej deželi na tisoče oseb, — je rekel, — ki ho-đijo naokrog z naturalizacijskimi listinami, ki pa niso sposobni za ameriško državljanstvo. Mi najdemo tudi korumpiran razred politikov, ki so pripravljene pomagati takim ljudem, da si pridobijo državljanstvo.

PITTSBURŠKI MILJONAR SE JE SPOMNIL USLUŽBENCEV.

Pittsburgh, Pa., 24. julija. — Oporoka pokojnega Russell H. Boggsa, ki je bil trgovec v tujakštem mestu skozi več kot petdeset let, s katero se razpolaga s premoženjem, cenjenim krog petnajst milijonov dolarjev, vključuje vsakega uslužbenca velikega departmanta prodajalne, ki je služil več kot pet let.

SAM SI JE ODSEKAL ROKO.

Trenton, N. J., 24. julija. — Osemindesetletni Nicholas Hor-nack je rekel svoji ženi in hčeri, da bo šel v klet nacepit nekaj lesa. Kmalu zatem sta zaslišali obupno kričanje iz kleti. Šli sta doli ter našli nasrečneža v strašnem stanju. Njegova roka je bila skoraj čisto odsekana in tudi na glavi je imel globoke rane. V bolnišnici so rekli zdravnik, da je nenadoma zblaznel.

OSNOVANJE MEDNARODNE FAŠISTOVSE ORGANIZACIJE.

London, Anglija, 24. julija. — Iz Rima poročajo, da so naprosili voditelja laških fašistov, poslanca Benita Musolinija, naj ustanovi v inozemstvu podružnice fašistovske organizacije. Nekemu časnikarskemu poročevalcu je povedal, da bodo fašisti kmalo zagospodovali laškemu parlamentu.

POLOŽAJ V PREMOGARSKI STAVKI

Hoover se posvetuje z delodajalci glede združevalnega načrta. — Konferenca bo storila korake, da prepreči profitirstvo s kurivom. — Sklep gubernerja Groesbecka. — Odgovor premogarskega zastopnika.

Washington, D. C., 24. julija. — Delodajalci v premogovnih okrajih mehkega premoga, ki predstavljajo sedaj proizvajajoče okraje v šestih državah, so se zbrali danes tukaj na poziv trgovskega tajnika Hooverja, ki je naprosil za njih sodelovanje z vlado in železnicami pri izvršenju načrta za razdelitev premoga. Ta načrt je bil sestavljen v namenu, da se zavaruje železnice, javne utilitete, to je elektrarne, plinarne in vodovode ter druge bistveno potrebne industrije pred pomanjkanjem premoga ter prepreči navijanja cen premoga tekom stavke.

Kot sklenjeno na številnih konferencah namerava ustvariti načrt centralni komitej, v katerem bodo zastopniki trgovskega, justičnega in notranjega departmanta ter meddržavne trgovske komisije.

Čeprav bo posloval načrt uspešno potom sodelovanja delodajalcev in železnice, bo vendar temelj na avtoriteti meddržavne trgovske komisije, ki bo nastopila v slučaju potrebe v prilog meddržavne trgovine.

Potom te avtoritete bo komisija lahko kontrolirala razmere tako glede razdelitve kot cen, če bi se kooperativni napor v kateremkoli okraju izjalovil.

Detroit, Mich., 24. julija. — Governor Groesbeck je odpotoval danes iz Detroita v Saginaw, pripravljen, da stori končne korake z ozirom na obnovenje obratovanja v premogovnikih Michiganu.

Glasi se, da se bo tekom popoldneva posvetoval z Leonom Jonesom, predsednikom okraja 24 U. M. W. in sicer glede predlogov, katere je stavil governor premogarjem preteklega tedna, v katerih se je glasilo, naj se delavci vrnejo v rove ter pričnejo kopati premog v državne in občinske svrhe, pod privatno ali pa javno kontrolo.

Mr. Jones je baje rekel, da se premogarji v Michiganu ne morejo vrniti na delo brez dovoljenja narodnih unijskih uradnikov. John L. Lewis, mednarodni predsednik United Mine Workers, je že informiral gubernerja, da se ne bo dalo takega dovoljenja za premogarje v Michiganu, dokler ne bo sklenjen narodni dogovor med delodajalci in premogarji.

Governor je bil pripravljen nuditi premogarjem vse mogoče ugodnosti, da doseže sprejem svojih predlogov, vendar pa namignil, da bo prevzel vodstvo nad rovi ter skušal pričeti z obratovanjem, če mu ne bo mogoče skleniti dogovora s premogarji.

Pred svojim odpotovanjem je izjavil governor, da je postalo pomanjkanje premoga v Michiganu preveč akutno, da bi se moglo dovoliti nadaljnjo zavlačevanje v obnovenju obratovanja.

V slučaju, da bi vlada prevzela rove in da bi se stavkajoči pre-

mogarji ne hoteli vrniti na delo, bi poslali narodno milico ter državno policijo k rovom, da jih zavaruje ter pričeli obratovati z ljudmi, ki bi se hoteli priglasiti za to delo.

MOŽNOST VOJAŠKE DIKTATURE V ITALIJI.

Rim, Italija, 24. julija. — Potem ko je tudi Orlando izjavil, da ne sprejme ponudene mu službe, da sestavi novo ministrstvo, bo kralj naprosil prejšnjega ministrskega predsednika Bonomi-ja, naj skuša on sestaviti kabineto.

Če se bo tudi ta poskus ponesrečil, bo poglašena vojaška diktatura, kot se glasi.

ČETE PROSTE IRSKE DRŽAVE ZMAGUJEJO.

Dublin, Irsko, 24. julija. — Čete proste irske države so zavzele Ballyhaunis v okraju Mayo. Pri zavzetju Limericka so imeli čete petnajst mrtvih ter 87 ranjenih. Domneva se, da so imeli ustaši nad trideset mrtvih.

SREČEN ČLOVEK.

Utica, N. Y., 24. julija. — Naslednja povest bo zanimala vsakega, ki imajo hišo, zgrajeno še v onih lepih prejšnjih časih, ko je bila Amerika še vedno dežela prostosti.

Charles Sprague iz Bridge-water je odkopal kos temelja pod svojo hišo, da izvrši neko popravo in pri tem je našel steklenico žganja, vzdano v zid kleti. Na steklenici je bil label z letnico 1846.

RUSKI DELEGATI SO DOSPELI V BERLIN.

Berlin, Nemčija, 24. julija. — Ruski delegati, ki so se bili vdeležili haške konference, so dospeli sem. Vodi jih Maks Litvinov. Tukaj bodo ostali par dni, nakar bodo odšli proti Moskvi.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo sanjsko, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpoložila na naše polte in izplačuje "K. pošt. čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Barju, ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron . . .	\$ 1.15	1,000 kron . . .	\$ 3.50
400 kron . . .	\$ 1.50	6,000 kron . . .	\$17.00
500 kron . . .	\$ 1.85	10,000 kron . . .	\$33.00

Italija in sosedeno ozemlje:

Razpoložila na naše polte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir . . .	\$ 2.90	500 lir . . .	\$25.50
100 lir . . .	\$ 5.30	1000 lir . . .	\$50.00
300 lir . . .	\$15.00		

Za poljšanje, ki presegajo znesek dvajsetdeset kron ali pa dvajset lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati najprej cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dospe posilni denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance \$6.00	For one year in advance \$7.00
For six months in advance \$3.50	For six months in advance \$4.50
For three months in advance \$2.00	For three months in advance \$2.50
For one month in advance \$0.75	For one month in advance \$1.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebno za ne priobčujoče. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznanja, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

NIKAKEGA DRŽAVLJANSTVA

Kongresnik Edmonds iz Philadelphije, ki je brez dvoma vse prej kot velika luč na polju državljanstva ter narodne ekonomije, je imel v Atlantic City govor, v katerem je zahteval, naj se zanika od sedaj naprej ameriško državljanstvo vsem priseljencem.

Državljanstvo naj dobe šele njih otroci, potem ko bodo dosegli starost enindvajsetih let ter dokazali, da se je njih forejnarska, malovredna kri, primerno amerikanizirala.

V slučaju pa, da bi njegovi tovariši v kongresu ne bili tako naprednih in prosvetljenih nazorov kot je Edmonds, naj se forejnarjem dovoli naturalizacijo po enindvajsetih letih, tekom katerih bi imeli dosti časa seznaniti se z ameriški napravami ter se prilagoditi standardu rojenih Amerikancev.

"Dosti je forejnarjev", pravi Edmonds, "ki letajo naokrog z državljanskimi listinami, ki pa niso niti malo sposobni za ameriško državljanstvo. Tudi dosti je politikov, ki so vedno pripravljene pomagati forejnarjem, da dobe državljanske papirje."

Ker je med raznimi hvalevrednimi ameriški napravami tudi precej naprav do mozga pokvarjenih pristno-ameriških graftarskih politikov, naj se zanika inozemcem državljanstvo.

To je logika kongresnika Edmondsa.

Glede vrednosti in sposobnosti inozemcev, da postanejo ameriški državljani, gredo mnenja precej narazen.

Dosti je priseljencev ter lahko mirno rečemo pretežna večina njih, ki so po svojih duševnih zmognostih bolj usposobljeni biti ameriški državljani kot pa večina hribovcev in mušajnarjev iz Kentucky-ja, Alabame in West Virginije.

Isto velja tudi glede črnecev-državljanov, katere so privedli iz afriških pragozdov, da opravljajo suženjska dela na posestvih pristnih Amerikancev v času, ko so si nevedni evropski kmetje že priborili v najbolj absolutnih cesarstvih pravico ljudskega zastopstva v upravi dežele.

Pomisliti je treba nadalje, da inozemci ustvarjajo skoro vse bogastvo Amerike s svojim težkim delom v rudnikih, plavžih, v gozdovih in drugod.

Zanikati takim pravico državljanstva, če ga hočejo imeti, to je pravico, ki ni bila zanikana inozemcem niti v carski Rusiji, bi pomenjalo korak nazaj v temo in zagrizenost ter korak naprej proti cilju, katerega zasleduje gotova skupina Amerikancev, proti cilju bi gotine, nestrpnosti, s kitajskim zidom obdane Amerike, v katerih bi bila svoboda mrtva črka, spravljena pod steklo v dobro zavarovani in zaprti blagajni ameriškega državnega departmanta v Washingtonu.

Dopisi.

Tacoma, Wash.

Nemila smrt je v enajstih mesecih pobrala dva sina. Vzrok njihove smrti je bila voda. Prvi, ki je prišel 5. maja lanskega leta iz starega kraja, je šel 5. avgusta na vodo v malem čolnu. Čoln se je obrnil in sin se je vtopil. Ni ga bilo iz vode 22 dni. Po tem dolgem času smo ga dobili plavajočega na površju vode. Drugi, starejši, ki je bil že 15 let v Ameriki, se je šel dne 8. julija t. l. kopat. Prijel ga je krč in je vtonil. Bili so njegovi prijatelji tam, ki so ga potegnili ven, ali ves trud je bil zastonj, da bi ga oživel. Tukaj zapuščata mrene očeta, mater, tri brate in sestro.

Tem potom se zahvalimo vsem našim prijateljem in vsem tistim, ki so nam pomagali pri pogrebu najinih sinov oziroma bratov. Posebno se zahvalimo Johnu Hervatinu in Johnu Zajcu za njihov trud in pomoč.

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike.

John Čekada.

Cleveland, Ohio.

Mr. Anton Jerina in njegov sin Frank sta bila za en teden na obisku pri njegovi sestri, oziroma

pri družini Franka Leskovic na 6303 Glass Ave. Z njegovo sestro sta že nista videla 17 let. Mr. Jerina ima svojo trgovino v Claridge in tako mu ni čas dopuščati nikamor iti. O Clevelandu se je dolga povoljno izrazil. Njegov sin Frank pa se ostane tukaj za nekaj časa.

Ali se bližajo severnemu tečaju? Profesor Schnauder v Potsdamu pri Berlinu priobčuje zanimiv rezultat svojih astronomskih opazovanj. Znanstvenik širina tamkajšnjega observatorija se je tekom zadnjih let razširila za kakih pol ločne sekunde, to se pravi: razdalja od severnega tečaja se je v par letih skrajšala za kakih 15 metrov. Da tu ne gre za krajevno omejeno gibanje, je razvidno iz dejstva, da so opazili na popolnoma drugi strani našega planeta, v zvezdarni Ukiah v Californiji, v zadnjih 17 letih razširjenost zemljepisne širine za kakih 5 metrov. Ti astronomski rezultati so tudi z zemljepisnega stališča važni, ker tvorijo v vrsti prikazni dejstva, da so spremembe zemeljske osi veliko večje, nego se je dosedaj domnevalo.

Lz Slovenije.

Zaradi suma rop

so aretirali orožniki v St. Lenartu v Slov. gorah 22letnega Konrada Žvajkarija, 25letnega Henrika Žugmana in 16letnega Konrada Deutschmanna, ki so osumljeni, da so v okolici napadli in oropali dve ženski ter prodali blago potem tihotapeem.

Obsojeni župan.

Iz Radovljice poročajo: Naš župan, znani pod imenom "radovljski bog", je silno hud, ker je odstavljen od županske časti. Bil je namreč obsojen na 10.000 kron globe, in sicer zaradi takega prestopka, da je postal kot župan nemogoč. Ker je bil zaradi tega suspendiran, se je pritožil na pokrajinsko upravo v Ljubljani, misleč, da je v Ljubljani drug zakon kot v Radovljici. Pa se je silno zmotil, kajti Ljubljana je potrdila suspendacijo in župan je dobil na ta način poleg kazni še dolg nos.

Čudni dušni pastir.

Neki Janko Lovrec iz Polensake se je leta 1920, precej premožen iz Amerike v svoj rojstni kraj. Ko je doznal, da je padlo v svetovni vojni veliko domačinov, jim je sklenil postaviti skupen spomenik. To pa župniku Podplatniku nikakor ni bilo po volji. Prigovarjal je Lovreca, naj da raje napravi nov oltar za župno cerkev, v kar pa ni hotel privoliti in je ostal pri svojem sklepu. Spomenik je izdelal mariborski mojster Pajer in je bil končno tudi postavljen na pokopališče. Župnika Podplatnika je spravilo to iz sebe in je napravil naravnost neverjeten korak. Prijatelj je namreč zadevo oblasti in zahteval odstranitve spomenika iz cerkvenega zemljišča.

Iz Gornjega grada poročajo: K našemu dekanu Novaku so prinesli krstnik nezakonskega otroka: Pojkrnuhovega Toneta. Novak je botre nahlulil z besedami: "Ali ste prinesli hudicevega otroka?" To je olik duhovnika! Kot da bi bil otrok kriv, da je nezakonski.

Od Sv. Benedikta v Slov. gorah poročajo: Naš župnik je prav posebno odlikuje po sladkih besedah in prijetnih obljubah. V dekanatu pa se silno razlikuje od samaritanske gostoljubnosti. Spodaj navedeno naj to potrdi. Sedanj g. kaplan pri Sv. Benediktu se je moral naseliti v sobi, kjer je pred nedavnim časom hiral in umrl za sušico njegov prednik. Razumljivo je, da je obel na isti bolezni tudi ta kaplan in se sedaj zdravi. Prosil je opetovano svojega župnika, da bi mu pustil prostore razkužiti, česar pa seveda "dični" dušni pastir ni storil, češ, da cerkven konkurenčni odbor niti njegovih lastnih prostorov ne da popraviti. V resnici pa naš župnik tozadevne predloga pri sebi niti predložiti ni. Zanimivo je, da si je pustil lansko, oziroma predlansko leto popraviti vse župnišče razen kaplanove sobe, gospodarsko poslopje, plot itd. na stroške uboge kmeti in želarja, dasi bi moral sam trpeti polovico izdatkov. Predsednik konkurenčnega odbora, ki je imel več smisla za kaplanovo zdravje, pa je pustil na kaplanovo željo takoj očistiti njegovo sobo. Kako naj tedaj pričakujemo od župnika izpolnjevanja krščanske ljubezni do bližnjega, ko je ne izpolnjuje niti nasproti svojemu stanovskemu tovarišu?

Za prehrano pasivnih krajev v Sloveniji

je odobrila centralna vlada na predlog pokrajinske uprave 2 milijona dinarjev kot obratni kapital v svrhu nabave živil. Ubožnim slojem se bodo oddajala živila kolikor bo to mogoče po znižanih cenah, a izjemoma celo brezplačno. Vsa ta pomožna akcija, ki stoji pod neposrednim nadzorom pokrajinske uprave Slovenije, se bo izvedla čim prej.

S sekiro po glavi.

V Jagrovi gostilni na Bizoviku pri Ljubljani so pili skupaj pri isti mizi posestnikov sin Jakob Jager ter zidarja Franc Žitnik in Jakob Breskvar. Bili so povsem mirni in so se navidezno tudi prijeteljski ločili. Toda poznejši dogodek je pokazal, da so morali imeti nekaj med seboj. Kajti komaj je bil Jager na česti, je že prišel k njim Žitnik in ga začel z usomom sekire obdelovati po glavi, rokah in hrbtu. Jager je skušal uiti, vendar pa je valed močnih udarcev omagal in se kmalu nezavesten sgrudil na tla. Še na tleh le-

žečemu je Žitnik zadel še par udarcev s kamnom. Nato se je lotil mimo dosleja Breskvarja in ga istotako surovo obdelal s sekiro, da je padel nezavesten na tla. Jager so prepeljali v bolnišnico. Breskvar pa je za enkrat ostal še v domači oskrbi. Frane Žitnik je znan hud pretepač.

Gradbeno podjetje in tehniško pisarno

sta otvorila inž. Alojzij Hrovat in inž. Albin Černe, avtorizirana civilna inženjerja v Ljubljani.

Zastavali so uslužbenci ljubljanske cestne železnice

zaradi trmoglavosti predstojnika obratnega vodstva omenjene železnice inž. Tomana in njegovega doslednega omalovaževanja pogodbeno zajamčenih pravic uslužbencev.

Avtomobilna zveza med Lescami in Bledom

se je otvorila dne 3. junija. Zveza oskrbuje avtomobilna prometna delniška družba v Ljubljani. Poskrbljeno je za zvezo ob prihodih in odhodu vsakega osebnega vlakla na postaji Lesce.

Nova telefonska govornilnica.

Pri postaji Planina pri Rakeku je bila otvorena telefonska centrala z javno govornilnico za krajevni in medkrajevni promet.

Odhod avstrijskih državljanov.

Ker v kratkem poteče rok, do katerega se morajo vsi, ki so opirali za Avstrijo, izseliti iz Jugoslavije, je pričakovati, da bo izginila iz Maribora marsikatera vroča nemška glava in bo na razpolago tudi več lepih stanovanj.

Dobil je zadoščenje.

Afera mariborskega veterinarja (živinozdravnika) in tržnega nadzorika Hinterlechnerja, ki se je vlekla skozi eno leto, se je končala: pred mariborskim vzklenim sodiščem s popolno oprostitvijo obtožence, ker je sodišče prišlo do prečiščenja, da je bil živinozdravnik Hinterlechner samo žrtve mesarjev in izvoznikarjev, ki so se ga hoteli iznebiti kot vestnega tržnega nadzorika in mu potaknili zato razna kazniva dejanja. Upajo, da se Hinterlechner sedaj vrne na svoje prejšnje mesto ter napravi red na mestnem trgu.

Zdravniška vest.

Dosedajni sekundarni zdravnik v celjski javni bolnišnici dr. Janjo Rak se je s 1. junijem naselil kot praktični zdravnik na Ljubnem v gornjesavinjski dolini.

Smrtna kosa.

V ljubljanski deželni bolnišnici je umrl krojaški mojster na Vodmatu Ivan Blatnik.

V Celju je umrl v starosti 71 let Anton Volavšek, hišni posestnik in predsednik Društva hišnih posestnikov. Pokojnik je bil prišel ljubljani v vseh narodnih krogih.

Razne nesreče in nezgode.

Anton Rajer, posestnikov sin iz Občine pri Dobruču, je doma razstreljeval skalovje. Pri basanju se je naboj vnel ter mu buhnil v obraz in desno roko.

Ivan Istenič, kočar iz Dol. Logatec, je podiral staro trlo drevo. Pri tem se je deblo razklato, padlo na Isteniča ter mu prizadelo na desni roki močno poškodbo.

Andrej Rozman, opekarski vajenec iz Dobrove pri Ljubljani, je na ovinku zavozil s kolesom naravnost v nasproti prihajajoče konje. Konji so ga podrli na tla. Rozmanu se je pri tej priliki zdrobila steklenica, katero je imel v žepu in je dobil več ran na desni strani rebra.

Jakov Dvoršak, zidarski podlaž, je pri stavbi neke hiše v Zg. Siški padel raz oder in se poškodoval po hrbtu.

Mestni ubožec Viljem Tuma je sedel na klopi na Bregu pred dr. Tavčarjevo hišo v Ljubljani. Ko se je hotel nasloniti, se je naslonjalo vsled trhlobe zlomilo. Tuma je padel vznak in zdrčal v Ljubljano, v kateri k sreči ni bilo vode. Ubožec si je poleg prestanega strahu zlomil še levo nogo in so ga z rešilnim vozom odpeljali v bolnišnico.

Peter Kavčič, šolar iz Hrastnika, je imel grdo navado, da se je rad obelal na vozove. Zadnjič pa je imel smolo. Padel je namreč pod voz in mu je šlo kolo čez desno nogo in jo zdrobilo.

Peter Zgaga

V Californiji se je pripetil čuden slučaj. Tam živi lepa in zapeljiva Clara Philips. Poleg nje živi mož, katerega pa hoče imeti samo zase. Ko je neka druga ženska začela obračati nase pozornost njenega moža, je šla lepa Clara ter jo ubila s kladivom.

Njene tovarišice niso tako napredne. Edino orožje, ki se ga poslužujejo, je jezik. Jezik pa le počasi ubija, toda trpljenje, ki ga povzroča žrtvi, je nekaj neznoznega.

Newyorški zdravstveni urad je dognal naslednje:

— Kljub prohibiciji pije v New Yorku petinsemdešest odstotkov ljudi opojno pijačo.

Le malo jih je med temi petinsemdešestimi odstotki, ki uživajo pravi viski.

Ostali pa pijejo: Žitni alkohol, pobarvar: z zažigalnim sladkorjem, ki je na butlegarskem trgu na prodaj kot pravo žganje;

denaturiran alkohol, katerega so še enkrat prekuhali, misleč, da bodo spravili škdljive snovi iz njega;

neizčiščen denaturiran alkohol, ki vsebuje kreozot, benzin, gazolin, petrolej in eter;

lesni alkohol; pobarvano vodo, začinjeno z jodinom.

Na ta način se dežela polagoma zastruplja. Vlada, ki naj bi igrala ulogo zdravnice, drži roke križem.

Zdravilo proti temu zastrupljanju je jako preprosto. Proda ja lahki vin in piva se mu pravi.

Nekoč so importirali v to deželo tujezemski majnarje. Znani mi je bilo lahko barantati.

Pogled vseh možkih bil je vprt v tla,

oziroma za dve pedi od tal ko je ponosna deva mimo šla. Vsak sleherni jo je občudoval. Če bi jo drugi srečal, ne bi je po licu nihče izmed njih poznal.

V Ameriki se najbolj ljubita dva stanova ter sta najbolj navedena drug na drugega. To so pečarji in pečlarice.

Jeceljač ne bo nikdar dobro govoril: bahač ti ne bo nikdar dobro podvoril.

Šušteršiča še ni v Jugoslaviji. Potemtakem je Jugoslavija ena izmed malostevilnih evropskih držav, katerih zmeda še ni popolna.

Poznam deklico, ki se hodi vsak dan kopat v morje. Lepa je in čudovita — najdovršenejšo delo božje.

Toda, ko pride domov, se mora še vedno okopati v banji. Očistiti se mora od nečistih pogledov, katere ji od jutra do večera pošiljajo možiki.

Nekaj, kar presega vse meje, je to:

Največji ameriški dnevnik "The New York American" je objavil na prvi strani priloge sliko štirinajstletne smrklje z naslednjim pojasnilom:

"Mary Agnes Vitchestian iz Pittsburgha, stara štirinajst let, je v svojem govoru ovrgla vse zamiselnosti metode o razvoju človeka".

Poljsko je slavni poljski pisatelj Sienkiewicz posestil v svojem Zaglobi.

Vsakemu je najprodaž za denar. Ko zmaguje, je pijana, ko je poražena, pa javka in stoka, da je jo.

Kapitalisti se vprašujejo: Kdo bo kopal premož? Kdo ga bo kopal?

Kaj pa, če bi sami enkrat poskušali kopati ga ter bi na svoji lastni koži preiskusili, koliko je vredno to delo.

Jugoslovanska**Katoli. Zveza**

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik RUDOLPH PERDAN, 923 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: John Movern, 624 N. 2nd Ave. W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZHAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 2605 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Poročila za sprejem novih članov in bolnišniške spisevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se pripravlja vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor vli postati član te organizacije, naj se zlahka najde bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Rusije.

Koliko potrebuje Rusija kredita?

Litvinov, predsednik ruskega odposlanstva na haški konferenci, je obiskal barona Avezzana, katerega je predložil seznam kreditov, ki so Rusiji potrebni. Po seznamu, ki ga je sestavilo rusko odposlanstvo, potrebuje za svojo obnovitev posojilo v znesku 3 milijarde 175 milijonov rubljev v zlatu. Ta sveta bi se razdelila na sledeči način:

1. Ena milijardo rubljev v zlatu za železnice, prometna sredstva na rekah, pristanišča, ladje, ceste, mostove in avtomobile.

2. 925 milijonov rubljev v zlatu za poljedelstvo: nanakanje, sušenje, poljedelska poizkuševanja, poljedelske stroje, kemična gnojila itd.

3. 750 milijonov rubljev v zlatu za tkalstvo, kovinarsko, električno, kemično, petrolejsko in drugo industrijo.

4. 500 milijonov rubljev v zlatu za trgovino in banke.

da smatra sporazum, ki so ga sklenili z branitelji obtoženih socialnih revolucionarjev, za neveljaven. Vsi tedaj so odpotovali inozemski zagovorniki, ruski odvetniki pa so ostali. Ko so odšli iz Moskve, so vsi stali pod vtisom, da proti obtoženim obsodba na smrt. Zato so takoj započeli v inozemstvu s kampanjo proti takemu nečlovečnemu postopanju, zakaj branitelji so se prepirali, da so vesti, ki jih je sporočila sovjetska vlada, da so obtoženi socialni revolucionarji obsojeni na izgnanstvo, neresnične. Res pa so se takoj po odhodu inozemskih braniteljev sestali delavski sveti, ki so baje protestirali proti obnašanju sovjetske vlade proti inozemskim braniteljem. Član direktorija Rykov je opozarjal na likvidacijo tega konflikta, ki je nevzdržljiv zaradi pogajanj, ki jih vodi sovjetska vlada z evropskimi vlada.

Nesreča italjanskega zrakoplova.

Vanderfelde o moskovskem procesu.

Vanderfelde, bivši predsednik II. internacionale, je izjavil uredniku bruselskega lista "Soir", da je odpotoval v Moskvo z ostalimi za zrakoplov, so popokale in padli branitelji šele po sporazumu s predstavniki III. internacionale, častnikov, med katerimi je bil tudi ki so zagotovili nemoteno vršenje zagovorniške dolžnosti. Zgodilo pa se je nekega dne pri obravnavi, ki je trajala dnevno 10—12 ur, da je vstal Lunačarski, ki je zastopal državne pravdnika, ter izjavil, ostal pri življenju.

Vanderfelde o moskovskem procesu.

Vanderfelde, bivši predsednik II. internacionale, je izjavil uredniku bruselskega lista "Soir", da je odpotoval v Moskvo z ostalimi za zrakoplov, so popokale in padli branitelji šele po sporazumu s predstavniki III. internacionale, častnikov, med katerimi je bil tudi ki so zagotovili nemoteno vršenje zagovorniške dolžnosti. Zgodilo pa se je nekega dne pri obravnavi, ki je trajala dnevno 10—12 ur, da je vstal Lunačarski, ki je zastopal državne pravdnika, ter izjavil, ostal pri življenju.

Vanderfelde o moskovskem procesu.

Vanderfelde, bivši predsednik II. internacionale, je izjavil uredniku bruselskega lista "Soir", da je odpotoval v Moskvo z ostalimi za zrakoplov, so popokale in padli branitelji šele po sporazumu s predstavniki III. internacionale, častnikov, med katerimi je bil tudi ki so zagotovili nemoteno vršenje zagovorniške dolžnosti. Zgodilo pa se je nekega dne pri obravnavi, ki je trajala dnevno 10—12 ur, da je vstal Lunačarski, ki je zastopal državne pravdnika, ter izjavil, ostal pri življenju.

Vanderfelde o moskovskem procesu.

Vanderfelde, bivši predsednik II. internacionale, je izjavil uredniku bruselskega lista "Soir", da je odpotoval v Moskvo z ostalimi za zrakoplov, so popokale in padli branitelji šele po sporazumu s predstavniki III. internacionale, častnikov, med katerimi je bil tudi ki so zagotovili nemoteno vršenje zagovorniške dolžnosti. Zgodilo pa se je nekega dne pri obravnavi, ki je trajala dnevno 10—12 ur, da je vstal Lunačarski, ki je zastopal državne pravdnika, ter izjavil, ostal pri življenju.

Vanderfelde o moskovskem procesu.

Vanderfelde, bivši predsednik II. internacionale, je izjavil uredniku bruselskega lista "Soir", da je odpotoval v Moskvo z ostalimi za zrakoplov, so popokale in padli branitelji šele po sporazumu s predstavniki III. internacionale, častnikov, med katerimi je bil tudi ki so zagotovili nemoteno vršenje zagovorniške dolžnosti. Zgodilo pa se je nekega dne pri obravnavi, ki je trajala dnevno 10—12 ur, da je vstal Lunačarski, ki je zastopal državne pravdnika, ter izjavil, ostal pri življenju.

Vanderfelde o moskovskem procesu.

Vanderfelde, bivši predsednik II. internacionale, je izjavil uredniku bruselskega lista "Soir", da je odpotoval v Moskvo z ostalimi za zrakoplov, so popokale in padli branitelji šele po sporazumu s predstavniki III. internacionale, častnikov

Vladimir Levstik:

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

Prehod iz veseličnega razpoloženja v vsakdanje se je vlekel cel teden dni; v glavah se je jasnilo, zavest storjenih bedarij je grizla tuintam in utihnila po dobrodejnem zakonu narave; h koncu tedna je bilo že grda laž, govoriti o tem, da jo je kdo polomil. Umiril se je Pohlino srd na Smučiklasu, in tudi odvetnikov posmeh nad profesorjevim baronstvom je prenehal, na ljubo grofu, ki je izjavil o prvi priliki, da je stvar povsem verjetna in mogoča; že peti dan sta sedela družno pri "Zelenem prešičku," kakor bi ne bila nikoli umazala drug drugega mu najslabših hrepencev. Več zlih posledic je obetal Egonov škandal s Košmeljem; toda dvoboj se je na srečo izjalovil. Egonova zastopnika sta predlagala pistole, Košmeljeva nista mogla ugovarjati "spričo tako težke žalitve"; vsled tega sta se zadovoljila ona dva s sabljami; ker pa nista brezobzirno zahtevala bandaž, jih tudi nasprotna nista naravnost odločila; ta sta določila obveze in veržne rokavice, onadva "magari se čeladajo," ko je bila stvar dotorej v redu, so se sporazumeli brez težav, da se dvoboj potem takem nezmisljen, ter ugotovili črno na belem, "da je zadeva radi obojestranske pijanosti viteško poravnana".

Toda vžle slogi in spravljalosti naših ljudi se je polnito ozračje z nemirnimi slutnjami in plahimi pričakovanji. Ne le, da smo našli tiste dni več grdih škandalov, doprinešenih v pijanem in trznem stanju duha, ne le, da so se množile govorice o Hasanovih grešnih znanjih z damami, katerih bi nihče ne bil sumnil; zdelo se je marveč, da propada morala celo tam, kjer je niti nase meščanstvo ne bi hotelo pogrešati. Že drugi dan po veselici je šla vest o drznih žepnih tatvinah od ust do ust: razen lepote, ki smo ga videli na Hasanovi mizi, lehkomišelnost žensketa pa so ga proglašali materam in možem za plen zagonetnih dolgooprtnih, je bila izginila Skalonova dragocena zlata ura, pol tučata listine in preko dvajset denarnice in mošnjice; kovčeg, oglaš v dnevniku so genljivo pregovarjali "dotične dobro znane osebe", naj se usmilijo "ubogih vdov" in "rodbinskih očetov", ako nočejo imeti opravka s sodnijo. Toda nepošteni najditelji se niso zglasili, o ukradenem blagu ni bilo duha ne sluha, če ne štejemo ene izmed listnic, ki so jo potegnili paglavci ob Francoskem nabrežju, nedaleč od Telbomove hiše, prazno in vso razmočeno iz vode. Ta najdba je vdehnila bistroumnim čuvarjem zakonov strah, da se ne bi pregrešili zločinci nad imetjem ali življenjem visokega tujea; policijski predsednik je nemudoma podvojil stražo v tistem koncu, kar se je zdelo Jacquesu in Hasantu jako odveč. Grof sam je majal z glavom nad to previdnostjo; vplomi, ki so razburili naslednje dni vso našo javnost, so se vrstili pri samih trgoveh, urarjih in zlatarjih, katerih prodajalne leže v sredini mesta. Niti v enem slučaju se ni posrečilo priti storilec na sled, čeprav so kradli takorekč po nedolgi redarjev in nočnih čuvajev; družba, ki se je bila poprijela naloge, izenačiti med nami krivice, razdelitev zasebne lasti, je sestajala očitno iz preteklih mojstrov, umetnikov v svoji stroki.

Te novice so dale Smučiklasu priliko, da je znatno napredoval v svoji borbi za grofovo prijateljstvo in zabeležil uspeh, ki je nadaljeval njegovo srce z bogatimi upi. Že vse tiste dni mu rojilo po glavi, da mora ukreniti kaj odločilnega in obrniti dogodke enkrat za vselej sebi v prid. Veselica, na katero se je odpravil s tako premišljenim načrtom in toli samozvestnimi pričakovanji, ga je bila zelo razočarala; zrasla je režiserju preko glave kakor vse elementarne drame in omedije ljudske duše ter ga odnesla z grofom vrnem na svojem kipečem valovju, vsakega v drugo stran. Namesto da bi se bil kazal z visokorodjem ter zlezal vanj vprico zbranih tu-

socev, ob zvokih godbe in vihranju trobojnic, kakor je mila navada naših prvakov, je komaj ušel par herasjih minut, da ga je ustavil in povprašal kako se zabava; grof je pokazal očitno, da mu je figo do vseh ceremonij ter se klati rajši na lastno pest. Niti pozneje, v dvorani, mu ni bila srca mila; namesto da bi bil tam po pravil zamujen, je prišla splošna pijanost, prazne marnje in tisti neslani prizor s Pohlino, ki ni koristil nikomur, pač pa bi bil, sodeč po nekaterih grofovih opazkah, lahko pozročil veliko zamez. — Nina katero so bili tolikanj ušli, kako naj omreži aristokrata, je izpregovorila z njim jedva pet, šest besed, zato pa se je fital z Grabuševim Doro, kakor so šivkali drugi dan vsi vrabci na strelah! In zraven se Egonova budalost, barabski pretep sredi veselice, ki utesne ročiti nedogledne posledice; kaj bo, če preskoči Košmelj h klerikalcem? Tepee je res da, kakor vsi, zato pa tudi ugleden človek; par sto glasov je pri vragu, škoda besede o tem! Eh, Smučiklas je bil v hudih izkušnjah, da bi skočil iz kože....

Samo dvoje ga je tolažilo. Prvo je bila gotovost, da grof ni zameril ničesar, če tistega ne, kar si je štel naš voditelj po svojem poznanju ljudi v veliko napako; in drugo — famlijarnost visokega gosta, ki se je bil spustil tako po domače v splošno veselje, da se ni pomišljal biti pijanemu s Smučiklasom vred in niti drugi dan ni pokazal najmanjšega znamenja sramu ali kesanja. Bogve zakaj je pri nas tako, da se docela zblizha in zbratš s človekom šele takrat, kadar sta skupno okopala dušo v pijači. Ob polnem kózaren se prijateljstva kršnjejo in navadno tudi pokopavajo; kdor ni praznoval s teboj misterijev alkohola, ni tvoj in ti nisi njegov. Smučiklas je imel potemtakem prav, ker je obentil vzte razočaranju vendar nekakšno zadovoljenje nad dogodki veseličnega dne; urice, ki jih je preživel grof tisti večer za njegovo mizo, so bile podrele marsikak plot med njima, popito in prelito vino je bilo odplavilo dobris del vseh ceremonijalnih razlik. S tem, da se je napil med našimi prvaki ter se takorekč dejansko priznal človeka, je bil "nezakonski sin zelo, zelo visoke osebe" zapustil oholi piedestal in odprl vsaj nekaterim izvoljenim ravno pot do svojega srečja; o radost, o vrtoglavo povelje!

Iz delavskega sveta.

Delavski in obrtni sveti v Avstraliji
so sprejeli resolucijo, v kateri strobojajo streljanje na delavce v Randu v južni Afriki. V resoluciji izrekajo simpatije afriškim strokovno organiziranim delavcem v njihovem boju proti podkapitalistični taktiki za znižanje mezd. Resolucija končava z vzklikom: "Zaradi tega je geslo tega sveta: Ne žalujte, ampak organizirajte! Doli z morilnim kapitalizmom in živeli revolucionarni delavci vsega sveta!"

Preganjanja delavcev na Poljskem

Na dnevnem redu. Organizacija umetstkih težakov, ki je priključena amsterdamski internacionali, je postala tarča sovražnih demonstracij in progovov. Njeni shodi so razbiti in voditelji v zaporu. Najhujše preganjanje komuniste. V Lodžu so obsodili nekega delavca na 4 leta ječe samo zato, ker je bil član komunistične stranke. Drugi delavci je dobil 6 let zapora zaradi istega "zločina". V Livovu so nekega komunisto obsodili v 5letni zapor zaradi agitacije.

Stavka tekstilnih delavcev v Angliji

Pred kratkim so zastavkali delavci v tekstilnih tovarnah (predilnicah). Deslej je bila ta velika stavka mirna, toda sedaj prehaja v kritični stadij. Tekstilni baroni so namreč poskusili odpreti tovarne s stavkokazi, kar je izzvalo krvave nemire. Izgredi so se ponovili v mestih Manchester, Law-

šanje! Ali se ni skrival v tem dragocenem priznanju slovenske samobitnosti obred, pomemben in častitljiv kakor ustoličenje vojvod na Gosposvetskem polju? — Smučiklas je vedel, da se zgodovinske posledice toli važnega dogodka ne morejo pojaviti čez noč zato ga je sklenil vpoštevati pred vsem v svojih osebnih načrtih. Poskodb ni bilo več treba hoditi okoli visokega znanca kakor okoli Boga v monštranci; namesto do sedanjega einačnega oklevanja je smel biti z njim odkrito domač, kakor je pristojalo njegovi grčavi in malo izbirni naturi.

Grof sam se je vedel zelo izpodbujljivo; par dni po veselici je priredil Smučiklasu in drugim ožjim znancom na svojem domu večer, ki je zadržal vez intimnosti še tesnejše; z Nino in Egonom se je vozil v avtomobilu na izprehod, in dala nikakor ni zanemarjal Pohlina, je vendar porabil vsak trenutek, ki ga je utegnil prečebjati v družbi odvetnika, presrečne gospe Antoinette in drugih stebrov našega meščanstva, ki so se zbirali v gostoljubni hiši na Cesarskem trgu. Smučiklasove sanje so se uredile; njegov dom je postajal središče sveta, ki se je vrtel okoli grofa in rastele nepresano, pritezaje vsak dan nekaj novih skakačev v kolo svojega norega plesa.

(Dalje prihodnjič).

Zavod za podaljšanje življenja.

Pariški list "Excelsior" poroča, da je pariška medicinska akademija sklenila ustanoviti higijenični zavod, v katerem bi se moral vsak človek, ki je prekoračil varno štirideseto leto, v gotovih presledkih zglasiti v svrhu zdravniške preiskave, ki je v omenjeni dobi najboljšo sredstvo za ohranitev zdravja. Seveda bi se morale zglasiti tudi ženske in povedati, da niso več tako mlade, kakor se kažejo.

Maročani in železnica.

List "Cri de Paris" poroča, da so Maročani pozdravili z velikim veseljem novo železnico. Z vlakom se vozijo kakor otroci na vrtljaku, občudujejo hitrost vožnje in kar ne morejo razumeti železniške skrivnosti. Na malih postajah zahtevajo pri blagajni "za pet francov železnice" ter jim je vseeno, kam se peljejo. Ko morajo izstopiti, so silno potrti ter se žalostno vračajo peš po železniškem tiru.

renee in Nashua. Slučaji dinamitiranja in zaigjanja hiš, v katerih stanujejo stavkokazi, nosijo vse znake provokatorskega terorizma s strani kompanijskih detektivov, toda javnost, ki ne pozna vseh satanskih trikov in metod kapitalizma, je pod močnim vtisom, da izvršujejo te čine stavkarji.

Kako se godi delavcem v Rusiji.

Ker je poročala časnikarska agencija "Associated Press" iz Revala v Estoniji, da so ameriški delavci, ki so odšli v Rusijo, da bi delali v Kubanskem okraju, Urulu in Kuzneckijevi kotlini, izgubili pogum, ter se izrekli za povratek v Združene države, objavljajo socialistični časopisi pojasnila, iz katerih posnemamo, da so vse vesti, ki jih je razširil omenjeni urad, neresnične. Nezdovoljna sta se izrekla samo dva delavca: Viljem Adamek in Jožef Stiska, ki sta se že na vožnji preko morja občevala s svojimi tovariši ter se sploh pokazala kot gospoda, ki ne mislita na delo. V bodoče bodo še bolj pazili na delavce, prihajajoče v Rusijo, kjer jih čaka trdo pionijsko delo. Vse organizacije, ki pošiljajo delavce v Rusijo, pazijo na to, da so skupine dobro opremljene z orodjem in živčevjem, da ne bi stradali delavci, ki odhajajo na ekonomsko fronto. Kuzbaška organizacija sploh ne sprejme delavca, ki se ne zaveda, da v deželi ni še razvita industrija, da se obenti v tjeji pomanjkanje živeža in da je treba precej solidarnosti za zmago vseh težko.

Slike iz sovjetske Rusije.

Nastopal je večer. Naš vlak je še vedno stal na svojem mestu. — Zjutraj ko smo prišli, nas je sicer zagotavljal postajenačelnik, da je naš sestav četrti po vrsti, ki jih mora odpraviti v smeri proti Moskvi in da ne postojimo več kot tri štiri ure. Iz tega razloga tudi nismo naročili južine v takozvanem "pitatelnom punktu" pri postaji, kjer dobivajo oddelki ki se vozijo na državne stroške, brezplačno hrano. Obskrbnik tega punkta nam je povedal, da nas je večerjati čakal z napovedanim obedom do večera ker nas pa le ni bilo, ga je za večerjo razdelil gladujočemu ljudstvu. Nas pa je zdaj odpravil s pičlo porcijo kruha in črvinimi suharjami in nam dal na razpolago "kipjatak" (= vrela voda za čaj), ki je bil vedno gotov.

Toda postajenačelnikove besede se nikakor niso hotele uresničiti. Vlakovi, ki so bili določeni za odhod pred nami, še zdavnaj ni bilo več na postaji. Da, celo taki so odšli pred nami, ki so privozili v Samaro za nami. Postajenačelnik ali njegov pomočnik pa se je vedno izgovarjal, da nima svobodnega parovoza na razpolago. Spravili smo se spat nevoljno, misleč, da pride parovoz po nas ponoči; toda tudi ponoči ga ni bilo in na drugo jutro smo še vedno stali. Ker nam je postalo to nepotrebno čakanje že odveč, tembolj v Samari, ki se nam je pokazala po končanih kupčijah zopet veliko bolj nevarna, kakor je mogla biti v resnici in ko smo se prepričali od železničarjev samih, kje žulji črvelj postajenačelnika in njegovega pomočnika, smo jima ustregli. — Eno uro potem smo že drdrali ob Volgi proti Syzrani.

Na tak način smo si pomagali iz Samare. Ali takih Samar smo srečali po poti čez gladne gubernije še precej. Parkrat se je ustavil vlak kar sredi polja, kakor da bi bilo zmanjkalo stroju pare. — Zmanjkalo pa je ni stroju, ampak brigadi železničarjev, ki so nas vozili. Morali smo jih zadovoljiti magari s suharjami, če smo hoteli dalje.

Na neki postaji v samarski guberniji sem naletel na znanca, ki mi je pripovedoval, da nekateri kmetje prodajajo svoja poljska orodja, živino in poslednje svoje stvari, da zapuščajo zemljo in domov ter bežijo pred gladom na Ukrajino, v Sibirijo ali v Turkestan.

Taki pojavi se mi niso zdeli popolnoma verjetni, ker nisem mogel objasniti, kako je vendar v kljub suši prišlo do take katastrofalne bede ravno v onih gubernijah (samarska, saratovska, syzranska, simbirskaja itd.), ki so poznane ot ene izmed najbogatejših žitotrodnih, kamor so iz severnih in bednejših gubernij že prej šnje leto hodili za kruhom. Hotel sem se o tem poučiti od bednega ljudstva. Na eni izmed večjih postaj, sem videl mnogo takih revežev, ki se jim je poznalo, da so bežali iz domačij s trebuhom za kruhom. Približal sem se jim in videl, da južnjajo suhe skorje, črne kot zemlje in so jih močili v neslanem kropu, ki jim ga je dal državni kipjateljnik na postaji.

In kaj sem izvedel od njih? Vsi so bogati in žitotrodni in ne pomni jo, da bi bili soglašali z menoj, da so omenjeni kraji res kruha stradali kakor letos. Da pa je nastopila naenkrat taka lakota, je kriva seveda največ in neposredno grozna suša, ki je pobrala po nekaterih krajih prav vse, tako da kmet niti tega ni požel, kar je posejal. — Kaj pa žito starih zalog in prejšnjih pridelkov? Tukaj ravno pa tiči drugi, posredni, — vzrok sedanje bede. Starega žita so imeli v teh krajih do lani res toliko, da bi jim pri pičli meri moglo nadomestiti letošnjo nesrečo. Toda to žito so pozimi pobrali — izlepa ali izgreda — sosveti, ker so ga nujno potrebovali predvsem za vojaštvo in pa za setev neobdelane ali opuščene zemlje.

Krute razmere za časa medsebojnih državljanskih vojen in usodepolne izpremembe ki so jih za čeli boljševiki vpeljevali na podlagi komunističnih načel, so silno udarile in potresle ravno ruskega mužika. Prišlo je tako, da je mužik posejal in požel, a spravil in pojedel je komunizem. Umevno, da je mužik pri takih pogojih izgubil veselje do svojega dela, začel opuščati obdelovanje polja v večjem obsegu in obstal na tem, kar je potreboval za so-

be. Tako je kmetijstvo začelo horati prazna polja pa rasti.

Boljševiki so izprevideli, da so jo zavozili in so rekli: če ne bomo sejali, ne bomo želi in če ne bomo želi, tudi ne bomo jeli. Treba je zasejati polja, kolikor mogoče veliko, če hočemo živeti. In sklenili so mobilizirati vsa poljedelska orodja, godna in negodna, jih pri praviti, oziroma popraviti s skupnimi močmi na podlagi celotenskih vokresnikov, da bi potem mogli razorati in obdelati večjo površino zemlje in nameravali na brati v ta ta namen, če se še prav spominjam, deset milijonov pudov semena. To množino zrna na brati pa ni bila lahka stvar, tembolj ker so kmetje gledali na to z nezaupanjem. Treba je bilo izterjati s silo. In tu je prišlo na vrsto predvsem Povolžje.

To je bila takozvana "posevna kampanija" (=kampanja za razširjenje setve). Delo pa je sta bo napredovalo. Tedaj je posegla vmes komunistična stranka sama z novim predlogom v korist kmetiskemu stanu. Rekla je: mužiku je treba vrniti izgubljeno veselje do dela in mu dati poročstvo, da mu nihče ne bo s silo je mal njegovih pridelkov.

In po njeni zaslugi je vserski sovet ljudskih komisarijev izdal lanskó pomlad še pred zaključkom "posevne kampanije" važen dekret o naturalnem davku. Ta dekret daje mužiku poročstvo, da bo pridelek njegov in sme razpolagati z njim po svoji volji. Le en gotov odstotek pridelka bo moral kot davek oddati državi za njene potrebe. Ta davek pa se bo ravnal po rodovitnosti polja in bo za razne gubernije različen. Vse ostali pridelek pa, kolikor ga ima odveč sme prodati v svoje namene. Na podlagi tega dekreta je moral sovet dovoliti tudi pristo prodajo in svobodno trgovino. Ta dekret je vzbudil v vsej Rusiji obse priznanje in odobravanje in navdal tudi mužika z novimi nadami. Posejalo se je več nego prejšnja leta, vendar ne toliko kakor so nameravali, in pričakovati je bilo pri dobri letini izdatnega prirastka v pridelkih.

Toda zgodilo se je proti vsemu pričakovanju. Prišla je suša nad Povolžje, ki je uničila ne le to, kar je obetala žetev, ampak tudi to, kar so žrtvovali za setev. Za njo pa je nastopila doča, bolj grozna kakor državljanske vojne na vseh frontah, ki jih je Rusija ravno pred njenim nastopom zmagonosno razbila in dovršila.

SEVEROVA ZORAVILA VZDRUŽUJEJO ZORAVJE V DRUŽINAH.

Onemogle, nervozne ženske bodo gotovo dobile uspešno od pomoč kadar uživajo

SEVERA'S REGULATOR

Tonika za ženske

Premaga bolečine, popravi neredne funkcije, pomaga naravi okrepčati oslabele ženske organe in jim povrne normalne razmere.

CENA \$1.25

Vprošajte v lekarnah

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Smrtna nezgoda pri delu.
Na pogorišču Franzovega mlina v Mariboru zaposleni delavci so dvigali staro železo in stroje. Pri dviganju je odskočila veriga dvigal ter zadela delavca Franc Zorka v glavo s tako močjo, da mu je razbila lobanjo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je med operacijo umrl. Zapuščal vdovo in tri nepreskrbljene otroke.

Na splošno željo smo izdali ponatis slavnega dela

BERTE pl. SUTTNER-JEVE

STRAHOTE VOJNE

DOLI Z OROŽJEM

Drugi prenovljeni natis.

Spisala BERTA pl. SUTTNER

Priredil J. T.

PONATIS IZ "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

New York

Ta knjiga je povzročila silno senzacijo po vsem civiliziranem svetu.

Najboljši dokaz, da je delo res nekaj posebnega, je ta, ker je dobila pisateljica Noblovo nagrado, katere so deležni le največji znanstveniki, pesniki in pisatelji.

Cena, skoraj tristo strani obsegajoči knjigi, je samo 50c s poštnino vred.

NAROČILNI LIST.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York

Priloženo dobite 50 centov, zakar Vas prošim, da mi pošljete knjigo "STRAHOTE VOJNE" - Doli z orožjem.

Ime

Naslov

Pošljite gornji kupon še danes ter priložite zahtevano svoto. Ko boste prečitali, boste rekli: "Kaj takega še nisem čital".

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman. — Francoski spisal L. B.

Poslovenil G. P.

11

(Nadaljevanje.)

— Espado! Zaprej espade!

Le dva sta se prikazala, namreč slavni Crusada iz Madrida in Antonio Periljo. Crusada je zbežal skozi vrata in Periljo je splezal preko plota. Pri tem je vpil:

— Ta bik je vrag sam. Hudič naj se bori s tako živaljo, ne pa jaz.

Zaničljiv smeh je bil odgovor in vsi so zahtevali Crusado, ki je moral nastopiti, ker bi ga drugače vsi smatrali bojazljivcem ter bi bilo njegove slave za vedno konec. Sam pa se ni mogel lotiti bizona. Imeti je moral pomočnika, ki naj bi v slučaju nevarnosti obrnil pozornost nase. Le proti obljubi visoke nagrade je bilo mogoče najti tri bandariljerje, ki so bili pripravljeni lotiti se nevarnega posla. Ko so stopili ti štirje v areno, so jih vsi pozdravili z velikim ploskanjem.

Bizon se ni še pomiril. Šel je od enega trupla, človeškega ali živalskega, do drugega ter gledal, če je v njih še kaj življenja. Sam pa je krvavel iz številnih ran. Ko je zagledal nove napadalce, je obrnil svojo kosmato glavo proti njim, zacepetal ter zarjul izzvalno.

— Kaj misliš, Carlos, da se bo zgodilo? — je vprašal tovariš očeta Jaguarja.

— Kdor ne bo bežal, je izgubljen, — se je glasil odgovor. — Pravi umor je poditi ljudi na bizona.

— Ali meni, da je nepremagljiv?

— Ne, a tukaj je le en človek, ki bi se mogel spoprijeti z njim.

— Kdo je ta človek? Ali misliš morda samega sebe?

— Mogoče.

Crusada se je približal bizonu od strani, počasnih in obotavljajočih se korakov. V levi roki je držal muleto, to je palico, s svilen ruto in v desni ostri meč. Njegovo krasno razvito telo v zvezi s samozavestjo, katero je kazal, je skoro dovedlo človeka na misel, da bo v resnici ostal zmagalec.

Dočim so se trije bandariljerji priplazili od druge strani, je poseval bizon svojo pozornost le Crusadi, v katerem je instinktivno spoznal svojega resničnega nasprotnika.

Zival ni bila le močna in pogumna, temveč tudi zvrta. Vse je kazalo, da sluti, kaj namerava pravzaprav njen nasprotnik. Ne da bi povesil glavo, je stal bik ter pričakoval napada. Crusada je prišel na razdaljo petih korakov do bizona in vsled tega se mu je zdelo, da si je lahko svest svoje zmage. Videl je naravnost pred seboj široka prsa bizona in zdelo se mu je, da jih ne more zgrešiti. Zamahnil je z muleto, da obrne pozornost bizona od sebe ter na pestrobojno cunjo ter skočil nato proti bizonu. Bil je to skok v pogubljenje, v smrt. Bizon se ni briga za muleto, temveč le za moža. Ko bi mu moral predrtni ostri meč v prsa, je povesil glavo ter ujel sunek v sredini svojih rogov. Le kratka, komaj opazna kretanja njegove glave in en rog je že tičal globoko v telesu espade. Bizon ga je dvignil ter vrzel daleč proč. Trije bandariljerji so se hoteli vmešavati, a bizon se je obrnil proti njim, nakar so zbežali. Vso svojo pozornost je nato bizon posvetil Crusadi, ki je ležal nezavesten na tleh. Nasadil ga je zopet na robove, vrzel v zrak ter ga pričel teptati s svojimi parklji.

— Bojazljivec, nesramneži! — je zvenelo od vseh strani bandariljerjem nasproti, ki so na tako razumljiv, a vendar sramoten način pustil na cedilu svojega voditelja.

Crusada je bil že mrtev.

Eden izmed bandariljerjev je pričel plezati preko plota, ko ga je zapazil bizon. Zapodil se je proti njemu ter se zaletel s tako silo v leseni plot, da se je slednji skoro podr. Povsem umevno je nastala takoj velika panika. Vsakdo, ki se je čutil ogrožen, se je skušal rešiti. Ljuje so pričeli skakati s svojih sedežev ter se drenjati proti višje ležečim sedežem, čeprav so bili slednji vsi zasedeni. Nastala je veličanska zmeda in Bog sam ve, kaj vse bi prišlo iz tega, če bi tedaj ne zaoril mogočen glas:

— Ostanite lepo na svojih mestih, gospoda. Jaz prevzamem bizona.

Bil je oče Jaguar, ki je izgovoril te besede. Stekel je svojo sunjo, ki bi ga gotovo ovirala, potegnil vnovič nož izza pasa doktorja Lenoirja ter skočil vdruči v areno.

Ne na njegovi strani, temveč na nasprotni, je pretila nevarnost. Vsled tega je pohitel preko arene ter spustil iz sebe oni krik, katerega je bilo čuti še pred nedavnim časom med severoameriškimi Indijanci na njih vojnih ali lovskih pohodih. To je zategnjen, v visoki legi gibajoč se Hihhihi, ki pretresa ušesa ter napoint novice z grozo.

Bizon, ki je prihajal iz severnih prerij, je brez dvoma poznal ta bojni krik. Gotovo ga je že čul iz ust Indijancev. Ko ga je začul, se je hitro obrnil, zagledal očeta Jaguarja ter se pripravil na boj z novim nasprotnikom.

Ivanov pa se ni nič posebno mudilo, da bi napadel žival. Z nočem v desni roki je obstal sredi arene. Velikanska zmehčanja, ki je še prevladovala pred par trenutki, se je medtem izpremenila v smrtno tišino. Čuti je bilo le ime "oče Jaguar", ki je šlo polno pričakovanja od ust do ust. Ali se bo ta človek v resnici lotil bizona s svojim nožem? Kaj je pač mogoče tudi najmočnejšega človeka proti moči bizona in posebno še odraslega bizona? Lahko si je predstavljati, kakšna nestrpnost se je lotila pri tem pogledu navzočih.

Bizon se je ozrl na očeta Jaguarja z zavratnim, pomembnim pogledom. Oče Jaguar pa ni niti trenil s trepalnicami, kot preje, ko se je lotil jaguarja.

Bizon se je pričel pomikati naprej, korak za korakom, kot da čuti, da ima sedaj pred seboj drugega, povsem nevarnega sovražnika. Ivanov je medtem stopal naprej, prav tako počasi kot bizon. Na ta način sta se vedno bolj približala drug drugemu, dokler ni bial razdalja med njima le par sežnjev. Tedaj pa je prišel konec vse potrpežljivosti, pripravljen na napad.

Vsi navzoči so pričakovali, da bo skočil oče Jaguar na stran. Tega pa ni storil, temveč obstal nepremično na mestu, kjer se je nahajal, v veliko grozo vseh navzočih. V istem trenutku je bil bizon v neposredni bližini moža. Vsem se je zdelo, da ga je strah pred živaljo naravnost prilepil na dotično mesto. Bizon je vrzel očeta Jaguarja navzgor in krike navzočih je bilo čuti vspricho tega tragičnega izida neenakega boja. Ali je bila resnica ali pa le sen?

Oče Jaguar je priletel za bizona ter obstal na svojih nogah, povsem mirno, kot da ni izpremenil svojega prejšnjega prostora. Žival se je obrnila, navalila nanj, ga zopet vrгла v zrak, a isti prizor se je ponovil.

(Dalje prihodnjia.)

Otvoritev seja madžarske zbornice.

Pri otvorenju seji 19. junija no-voizvoljene narodne skupščine je prečital starostni predsednik grof Apponyi dopis ministrskega predsednika grofa Bethlena, da bo državni upravnik Hortly otvoril narodno skupščino v torek, dne 20. jun. opoldne v veliki dvorani parlamenta. Grof Apponyi je nato izjavil, da spoštuje pravice državnega upravnika in da bo zavrnil vsak napad na državnega upravnika. Vendar pa mora izraziti proti dopisu ministrskega predsednika tehtne pomisleke. Sledč občaja, da odvarja kralj državni zbor, bi moral narodno skupščino otvoriti državni upravnik. Ne mara se pa baviti z vprašanjem, ali ima to pravico državni upravnik ali ne. Pravni značaj narodne skupščine se brez dvoma razlikuje od pravice državnega zbora. Državni zbor je le činitelj državne suverenosti, zakonska moč narodne skupščine pa predstavlja vso državno suverenost in ne nadomešča le državni zbor, ampak je tudi v najtesnejši zvezi s kraljevo oblastjo. Zakon, ki se tiče državnega zbora in državnega glavarja, se ne more nanašati na narodno skupščino, razen ako bi narodna skupščina izrecno sprejela ta zakon, kar se pa v tem slučaju ni zgodilo. Ni nobenega drugega činitelja, ki bi mogel po staviti zakon, ki bi bil obvezen za narodno skupščino. Vsled tega stališča se govornik ne more udeležiti nameravane svečane otvoritve narodne skupščine. (Živahno ploskanje pri opoziciji.) Ministrski predsednik grof Bethlen opozarja v odgovoru na izjavo grofa Apponyija na § 2 poslovnika, ki ga je sprejela prejšnja narodna skupščina in po katerem morajo poslanci pod vdomom starostnega predsednika pristopovati svečani otvoritvi narodne skupščine. Ta določba poslovnika je obvezna. Ministrski predsednik mora vztrajati na tem, da državni upravnik svečano otvori narodno skupščino, ker ima državni upravnik na podlagi člena 1 ustave iz leta 1920. kraljeve pravice, izvzemši one, ki so v zakonu izrecno navedene. Ministrski predsednik je zaporil po slance in starostnega predsednika, naj se drže poslovnika. (Živahno ploskanje pri enotni vladni stranki.) Poslanec Raszaj je naglašal, da takrat, ko je narodna skupščina sprejela stari poslovnik, še ni bilo govora o delokroku državnega upravnika, ker se je določil šele kasneje. Suverenost narodne skupščine zahteva, da govornik in njegovi somišljeniki ne morejo pristopovati k otvoritvi parlamenta. — Starostni predsednik grof Apponyi je končno naznanil, da se vrši prihodnja seja narodne skupščine v torek ob eni popoldne z dnevnim redom: nadaljevanje otvoritvene seje.

Z Daljnega Vzhoda.

Iz Kitajske.

Kitajska republika, ki ima 400 milijonov prebivalcev in najstarejšo civilizacijo, je javnosti le malo znana, čeprav študirajo zvezdoslovci že planete v vsejmiru, n. pr. Marsa, ki se je od leta 1919. ravno letos najbolj približal naši zemlji. Na Kitajskem divja sedaj najhujša civilna vojna. Velešile so odposlate več svojih bojnih ladij v kitajska pristanišča, kjer morajo skrbeti za varnost tujezemskih državljanov. Uporniški vojski generala Vu Paj Fua so namreč pričeli s požiganimi, moritvami in posiljevanjem, obenem pa masakriranjem prebivalstva kar na debelo, da so dosedaj pomorili že nad 20 tisoč domačih prebivalcev. Glasom poročil, ki prihajajo iz raznih virov, je to najhujša morija na Kitajskem izzza znanega bokerskega upora l. 1899—1900. Teror je zavladal po celi provinci Kiang-Si.

Iz Japonske.

Japonska se mrzlično pripravlja na vojno. Tako poročajo dnevno iz Japonske, odkoder pošiljajo v Evropo japonske diake v različne države, vse pa z namenom, pročitati do temeljev moderne metode na vseh mogočih poljih. Japonski kapitalizem izkorišča z velikim preudarkom 10letno premirje.

Fašistovska grozodejstva na Goriškem.

Dne 15. junija so odkrili Italijani na Krnu spomenik padlim vojakom z veliko slovenostjo. — Zgodilo se je pa, da je bil spomenik takoj nato po neznanu silu pokvarjen in sicer je bila odkrita 80 kg. težka bakrena plošča, katere je bil kos tudi odbit. Radi tega so domači kobarški fašisti, katerih je 18 po številu in ki jih vodi neki Clemente Giuseppe, vrgli Volaričev spomenik na tla, zakurili sredi trga kres, vlačili kip okrog in nazadnje opravili svojo potrebo vanj. Pri vseh teh dejanjih pa so pripomnili, da je to šele pričetek. In res so bili fašisti z neznansko naglico odveščeni, mobilizirani in že v Kobariu. Obiskali so Kobariid v četrtek dne 22. nakar so odšli vrtili pa so se v petek v toliko večjem številu, do 200 ljudi. Pravi teror je pričel šele sedaj. Šli so po hišah, grozili ljudstvu na cesti, pili in jedli, kradli, poleg tega so pobrali vse slovenske napise, znešli jih pod lipo na trgu in zažgali. Zgorela je tudi lipo, ki so jo drugi dan še posekali in odnesli kot kot vojno trofejo s seboj. — Posebno so strahovali nekatere ljudi; vodil je fašiste zopet že omenjeni Clemente. Vse to se je vršilo, ne da bi počakali, da bi dognali, če so dejanje res izvršili Slovenci.

Med tem se je stvar že raznesla po vsi kobarški okolici. Ljudstvo je bilo silno preplašeno. Bežalo je na vse strani. V Drežnico v petek zvečer. Pred njimi so pridolžili, da so napravili dejanje na Krnu. Fantiči imajo po 12, in 16 let. Najmlajšega so že izpustili. Sploh je dognala komisija, da ti dečki niso mogli izvršiti omenjenega dejanja. Vendar so prišli fašisti v Drežnico v petek zvečer. Pred njimi so prišli orožniki, ki so naznanili županu in župniku, naj beže. Župnika ni bilo več doma, zbežal pa je župan. Orožniki niso niti s prstom ganili ko je prišlo do 80 fašistov (na 2 avtomobilih). Ti so zažgali župnišče, ki je zgorelo do tal. Zgorel je tudi neki hlev. Hoteli so zažgati tudi neko drugo hišo, ki so jo zaženjali za županovo. Gasiti niso pustili. Trobentača, ki je naznanjal ogenj, so pretepli. Panika v vasi je bila strašna ob največjem nallivu je vse bežalo na prosto in v gozdove.

Ko so fašisti opravili svoje delo v Drežnici, so prišli okrog šeste ur jutraj v Staroselo, kjer je g. župnik ravno obhajal sv. mašo. Hodili so po cerkvi, glasno govorili in motili duhovnika. Med mašo so še drugi obiskali župnišče, premetali in razbili vse, ukradli 2200 lir župnikovega denarja in 20—25 lir cerkvenega denarja v drobižu. V dvorani "Bralnega društva" so zažgali harmonij in razmetali knjige. Vseh šip so razbili 90.

Ko so se vrnili v Kobariid, so hoteli zažgati tudi trg, posebno cerkev, in župnišče. To so pravčasno preprečili. Nato so fašisti odšli. To je samo kratko poročilo in v glavnih obrisih. K zadevi se bomo povračali v potankostih še in še. Ljudstvo, ki je zbežalo, se ne upa povrniti. Med begunci je tudi kobarški g. dekan. Izrazil se se baje fašisti, da morajo Slovence pobiti. Po drugi strani se čuje, da je ves dogodek samo u-prizorjena proti - avtonomistična gonja. Res, žalostno!

Dogodek je vzbudil velikansko pozornost in ogorčenje tudi v po-štenem delu italijanske javnosti. "Il popolo friulano" priobčuje u-vodno obširno objektivno poročilo o zločinski ekspediciji fašistov in obeta zanimiva razkritja o namenu te akcije, ki meri na to, da bi se goriško prebivalstvo u-strahovalo, ker zahteva avtonomi-jo dežele. Zločestvo je bilo spo-četo v Vidmu in pomeni atentat na celo deželo.

Jugoslavia irredenta.

Velik požar pri Postojni.

Vas Žeje pri Prestranku blizu Postojne je v nedeljo 25. junija zvečer popolnoma pogorela. Ostalo je samo pet hiš, dvanajst gospodarjev je popolnoma pogorelo. Škoda je ogromna. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

"Isnadjljivost" ljudi brez stanovanja.

Te dni se je zgodil v Trstu tragi-komičen slučaj. Nekega zdravnika je zbudil navsezgodaj električni zvonec. Služkinja je obvestila zdravnika, da hočeta dva gospoda nujno govoriti z njim. Zdravnik je vstal in na svoje veliko začudenje zvedel, da hočeta gospoda o-gledati njegovo stanovanje. Zama-n je dokazoval, da se za sedaj ne namerava preseliti. Gospoda pa sta mu pokazala časopisni in-serat (oglas), v katerem je stalo črno na belem, da se odda njegovo stanovanje. Komaj sta odšla, so prišli še drugi in tako naprej ves dopoldan. Do enajstih jih je prišlo ravno 400. Tudi popoldne in na-slednji dan ni bilo miru ter je mo-ral zdravnik zbežati iz hiše. Po-zneje se je dognalo, da je nekdo napravil to šalo iajbrž iz maše- vanja.

Pravljice o gorilah, ki odnašajo ženske.

Afriški raziskovalec Edvard Reichenow, ki je živel poldrugo leto med gorilami v Kamerunu in proučeval življenje teh "človeških opic", piše v listu "Natur-wissenschaften", da so vse govorice, kakor bi odnašale te opice ženske, navadne pravljice. Reiche-now ni slišal nikjer pri domačinih o kakiknem podobnem nagnenu goril. Pač pa pravi, da častijo za-morci v gorili "simbol dobrega", ker ima gorila v primeru z drugi-mi opicami najmanj razvit spolni nagon. Zato smatrajo gorilo kot vzgled zdržnosti, kar bi gotovo ne moglo biti, ako bi gorila zalezova-vala njihove žene. Razširjenje teh pravljice je povzročil tudi franco-ski plastik Frémiet, ki je naslikal gorilo z nago žensko. Neki pisa-telj pa je napisal z ozirom na to sliko zelo pikantno novelo.

Rusko-nemška industrijska družba

se je osnovala v Moskvi z glavni-co 30 milijonov mark. Družbo tvo-rijo z nemške strani Stinnes in Krupp, a z ruske sovjetska vlada.

Belgijske tračnice za Rusijo.

Iz Moskve se poroča, da je so-vjetska delegacija v Londonu sto-pila v pogajanja z belgijskimi in-dustrijski o dobavi tračnic. Rusi nameravajo potom teh pogajanj pripraviiti teren za sklenitev trgo-vinske pogodbe med Rusijo in Belgijo.

Kretanje parnikov - Shipping News

25. julija:	Cherbourg: Majestic, Cherbourg: Vandyck, Hamburg: America, Cherbourg: Ryndam, Boulogne.
1. avgusta:	Aquitania, Cherbourg: Samland, Hamburg.
2. avgusta:	Paris, Havre: Torck, Bremen: Minne-kahda, Hamburg: President Polk, Cherbourg.
3. avgusta:	Saxonia, Hamburg: Finland, Cherbourg: Orbita, Hamburg.
8. avgusta:	Berengaria, Cherbourg: President Gar-field, Cherbourg: Reliance, Hamburg.
9. avgusta:	Manchuria, Hamburg.
10. avgusta:	Conte Rosso, Genoa.
12. avgusta:	La Savoie, Havre: Zeeland, Havre: President Harding, Bremen: Olympic, Cherbourg: Orduna, Hamburg.
15. avgusta:	Belvedere, Trst: Mauretania, Cherbourg.
16. avgusta:	Seydlitz, Bremen: St. Paul, Bremen: President Monroe, Cherbourg.
19. avgusta:	Homerie, Cherbourg: Lafayette, Havre: Kronland, Cherbourg: Noordam, Boulogne.
22. avgusta:	Aquitania, Cherbourg: Resolute, Ham-burg.
22. avgusta:	President Wilson, Trst: Lapland, Cherbourg.
23. avgusta:	Paris, Havre: President Adams, Bre-men.
28. avgusta:	Majestic, Cherbourg: Andania, Cher-bourg: Oropesa, Hamburg: Rotterdam, Boulogne.
29. avgusta:	Berengaria, Cherbourg: Arabic, Genoa.
30. avgusta:	France, Havre: Hanover, Bremen: Mongolia, Hamburg: President Van Bu-ren, Bremen.
2. septembra:	Olympic, Cherbourg: Ryndam, Boulogne: America, Bremen.
5. septembra:	Reliance, Hamburg: Mauretania, Cher-bourg.
8. septembra:	Minnekahda, Hamburg.
9. septembra:	La Savoie, Havre: Finland, Cherbourg: Orbita, Hamburg: Homerie, Cherbourg.
13. septembra:	Paris, Havre: Torck, Bremen: Man-churia, Hamburg.
14. septembra:	Rochambeau, Havre.
16. septembra:	La Lorraine, Havre: Majestic, Cher-bourg: Zeeland, Cherbourg: Orduna, Hamburg.
19. septembra:	Resolute, Hamburg.
20. septembra:	France, Havre.
23. septembra:	George Washington, Cherbourg: Noor-dam, Boulogne: Kronland, Cherbourg.
26. septembra:	Seydlitz, Bremen.
30. septembra:	Rotterdam, Boulogne.

SKUPNO POTOVANJE SLOVENCEV.

FRANCOSKA LINIJA PRIREDI SKUPNO POTOVANJE SLOVENCEV PRE-KO HAVRE V TRST IN LJUBLJANO S SVOJIM NAJMODNEJŠIM IN NAJHITREJŠIM PARNIKOM "PAFIS", KI ODPLUJE IZ NEW YORKA V SREDO, 2. AVGUSTA 1922.

Potnike bo spremljal prav os. Ljubljane M. L. To Zakrajšek, znane slov. tveže Zakrajšek & Češkar v New Yorku, ki ho gledal na to, da bodo potniki čim hitreje in udobneje potovali in da ne bodo imeli stitnosti s svojimi kufrji.

Za potnike III. razreda bodo pripravljene ka-juine z 2 ali 4 ali 6 posteljami. Sl. v. potniki dobre posebno hrano, vino in razne druge ugodnosti.

Od Havre naprej bodo potniki imeli avto va-gon do Trsta ali celo vlak, ako se jih dovoli pri-glasiti.

Iz New Yorka do Trsta stane vožnja za 2. raz-razte skupno z davkom \$113.85, do Ljubljane \$1 več.

Za natančnejša pojasnila se obrnite do svojega agenta ali direktno na

FRENCH LINE

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega minister-stva v Jugoslaviji je bankam tam sedaj opredeljeno izplačevanje čekov ali dru-gih nakazil v tujih valutah. Ako tujci pošljejo denar v amerišanski veljavni, bi-ljal potom čeka ali nakazila, da banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v do-larjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valut, to je v kronah oziroma dinarjih.

H sreči se je pa pri sestavi ome-ujene odredbe vstopila potreba iz-eljencev v toliko, da zamoremo za st-an-ke, ki imajo potovati v Ameriko, izvršiti še vedno izplačila v ameriških do-larjih, vendar pa nakazilo ne sme pre-segati zneska \$250.— za vsakega posa-mnega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški de-nar se izplača le proti predložitvi potne-ga lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDE-NEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izvršujemo izplačila v ameriških do-larjih.

Na nakaznil ali naročninem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ame-riškem denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi:

Za izplačilo do \$ 10.— po 50 centov, za izplačilo od \$ 10.— do \$ 50.— po \$ 1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$ 50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Do-mestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

POZOR, ROJAKINJE!

Slovenec, sam na farmi, brez družine, išče dekle ali vdovo, ki bi opravljala hišna dela. Katero ve-seli to delo na farmi, naj takoj sporoči na naslov: Frank Rožič, P. O. Delhi, Iowa.

Z VAŠ DOLAR =

ste poštno in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatino, srebrnino, prestan, Diamond, dalje ako šelite pravi glasni Columbia gramofon, slo-venke plošče, in če družstvo potrebuje pravo svilnate zastave, regalice, kape itd.; če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpolaga blago po celi Ameriki na 16 let pa še nikdar ni bil kako napravilost. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali.

Pišite po brezplačne cenike na:

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

DR. LORENZ

642 Penn. Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPICALIST MOŠKIM BOLEZNI.

Moja struka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim na 25 let ter imam skušnje v vseh bolnostih in kar znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vrnem mo in zdravje. Skladi 25 let sam pridobiti posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdra-vim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz zdravim zastupljene kri, ma, urje in lise po telesu, botani v grlu, iz-padanje las, bolečina v rokah, starostne, slabost, živčne in botani v meh-u-judicah, letrah, kolodcu, rmenico revmatizma; katar; zlate žile; nahuha tla. Uredne ure: V ponedeljek: sredo in petek do 8. dopoldne do 8. popoldne; v torek, četrtek in sobota do 8. dopoldne do 8. popoldne; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

